

Belgijos Lietuvių Dvisavaitraštis.
 1952 metai, rugpjūčio 15 d. VI metai. Nr. 14-15. (114-15).
 * * * * * *

ŽOLINĖS MERGELEI

Ausk Marijai giesmės giją
 Mano siela nerami.
 Skelbk gerumą, prakilnumą
 Ilgesinga širdimi.
 O Mergaite, tavo kraitis -
 Nekaltybės nuostabi:
 Mum žavėtis ir gérėtis
 Leisk por amžius Tavimi.
 Susimąstę nesam našta
 Savo nuodėmės didžios, -
 Tu Šventoji, Nekaltoji
 Gėlbėk, meldžiamc iš jos!

Vargę gimę, mes nežinom
 Priešėgos, kaip Tu, kitos:
 Rojus vartuose užtarki
 Vaikus tėviškės eviesios.
 Tavo grozis mum kaip rožė,
 Kaip lėlija nekaltą.
 Tavo garbei ieskom vardo
 Neištarto niekada,
 Ir maldaujam, nepalaujam
 Širdimi vis alkana:
 Leisk iėvysti Karalystėj
 Leilo spindinčią Tave.

- Lietuvos Didž. Kunig. Iškėcio Gėdininė gimnaziėio šv. Kazimiero
 giesmė Marijai, kurią gėzini kėlbėjo Vilniauje prie katedros.
 (K.St. Ylos vertimas).

Téviškės

Sodyba.

B. Brazdžionis.

Mano téviškės tolimos liepos,
Mano téviškės sodai balti,
Pasakykit, kada jūs man būvot
Prie širdies taip arti?

Aš jaučiu jūsų žydintį kvapą,
Aš kaip gyvas visur jus matau,
Ir kiek jūsų, be rudenio, lapų,
Kiek dienų man nukrito, skaitau.

O jūs gaudžiat kaip auksu vargonai,
Ir sapne, ir darbe, ir maldoj,
Ir aplink, kai sustoju kelionėj,
Krinta jūsų žiedai.

Mano téviškės tolimos liepos,
Mano téviškės sodai balti,
Pasakykit, kada jūs man būvot
Prie širdies taip arti!...

Mieči Tautiečiai.

Dieviškoji Apveizda, nežiūrint mano žmogiškų trūkumų, per Jūsų visų karštas maldas man leido galiausiai prisitarti prie Dievo altoriaus. Primicijų dieną, kurią Jūs, malonūs tautiečiai, taip gražiai suruošėte, man ir buvo ta pirmoji diena, kada galėjau pirmą kartą ištarti iškilmingai: "Aš prisitarsiu prie Viešpaties altoriaus; prie Viešpaties, kuris linksmina mano jaunystę".

Šia proga norėčiau padėkoti komendžiausiai visiemis tiems, kurie maldomis ir aukomis palydėjo mane į kunigystę. Taip pat dėkoju iš visos širdies broliams ir sesėms lietuviams už taip gražiai suruoštas Primicijas. Čia ypatinga mano padėka priklauso maloniosioms Liežų seselėms benediktinėms, gorb. Ponioms liežietėms ir mieliems liežietėms, o iš toli atvykusiems svečiams lietuviškais ačiū! - Man labai daug džiaugsmo suteikė Jūsų malonūs sveikinimai ir gausios dovanos, kuriuose aš mačiau Jūsų gilią dvasios tikėjimą ir pagarbą būsimam kapelionui.

Atsidėkodamas linkiu gausios Dievo palaimos Jūsų gyvenime ir darbe.

- Jūsų kunigas J u o z a s L u k o š i ū n a s

X

Gražiai atšventus Kun. Juozo Lukošiu= no šventimų, Sutikimo ir Primicijų iškilmės turiu malonią progą, kai= po Belgijos Lietuvių Kapelionas, padėkoti šių švenčių rengėjams, daly= viams ir visiems aukomis, tūsu ir gerais norais prisidėjusiems.

Daug padėkos skiriu BLB Pirmininkui Pr. S e k m o k u i, pp. Gajauskienei, Šidlauskams, Levinskams, Bružams, Taut. šokių šokėjams: Žiulpai, Jonutytei, Poškevičiui, Vėjeliui, Pauliukonytei, Žalinaičiui, Gurskytei, Jonutytei, J. V. Abromavičiui, Grėbliauskams, Širvienei; Limburgiečiams: pp. Aglinskams, Mickiams, Bražiūnams, Skimbirauskams ir visiems pasidarbavusiems. Seselėms lietuvaiteis ruošėjoms - labai dėkui.

- kun. J o n a s D e d i n a s .

GYVENIMAS IR VEIKLA

NAUJO KUNIGO SULAUKUS.

Liepos 20 d. Belgijos K.B.Kardinolas J.E.Van Roey Malino katedroje išventino kunigų mūsų bendruomenės lietuvių J. L ū k o š i ū n ų.

Jaunasis kunigas Lietuvoje baigęs gimnaziją karo pabaigoje turėjo palikti tėviškę, tėvus ir sesutes su broliais Užpaliuose, gražiosios Šventosios pakrantėse. Tremtyje kurį laiką studijavo Pabaltijo Universitete Pimeberge, vėliau jausdamas dvasinį pašaukimą 1945 metais stojo į Eishšteto kunigų dvasinę seminariją, kur tuo laiku mokėsi daugelis lietuvių klierikų.

Porą metų studijavęs filozofiją, po J.E.Vysk.Podolskio kelionės ir vizitų pas Vak.Europos bažnyčios hierarchus, atsirado galimybė dviems lietuviams klierikams studijuoti Belgijoje, kardinolo Van Roey globojamojoje dvasinėje seminarijoje Maline. Čia 1948 m. jaunasis teologijos studentas Juozas pradėjo tolimesnį savo pašaukimo kelią.

Neturintį nei savo tėvų, nei artimųjų, klieriką Juozą atostogų metu mielai kviesdavosi lietuviai angliakasiai, kuris juos mielai nuteikdavo savo nuotaikingai humoriska dvasia, paguosdavo ir pastiprindavo dvasiniai. Aplankęs Volonijos lietuvių apylenkes pastutiniu laiku pragyveno Limburge, Zwartbergo apylenkėje p.Jokšų, o šiems išvažiavus Kanadon - p.Aglinskų šeimoje.

Ir taip slinko metai po metų ruošiantis šventai kunigystei. Mėgiamas buvo Juozas ne tik lietuvių tarpe, bet ir svetimųjų. Neapsėjo seminarijos programos be Juozo gražaus balso ir orchestrėliai nesusigrodavo be jo, kaip kad anuomet dar gimnazijos laikais. Kaip saviškių tarpe kėlė lietuviybės dvasią, taip tarp belgų klierikų nuolat aiškindavo Lietuvos skaudžią nedalią - ir visuomet rasdavo Lietuvai draugų.

Prieš metus laiko išventintas dijakonu, šiemet priėjo prie Viešpaties altoriaus atnašauti šv.Mišių aukos ir paaukoti visą savo likusį gyvenimą Dievui ir Tėvynei.

Į jo kunigystės šventimus susirinko lietuviai iš visos Belgijos. Ypatingai gražiai pagerbė Limburgo apylenkė, kur liepos 20 d. sutiko jaunąjį kunigą su simboliškais duona ir vynu, mergaitės įteikė prie papuošto tako gėlių, ir susirinkusieji apylenkės lietuviai nuoširdžiai pasveikino.

Savo pirmąsias iškilmingas mišias - p r i m i c i j a s - kun. Juozas atgiedojo Liežės seselių benediktinių bažnyčioje.

Liežės apylenkių lietuviai jau nuo seno ruošėsi šiai šventei tikimamai pagerbti į jų tarpą darbuotis pareinanti kunigą. Seselės lietuvaits, kurios jau seniai šiame vienuolyne gyvena, rūtomis

išdabino aukos altorių, gėlėmis pobūvio salę ir lietuviškai paruoš-
tais pietumis vaišino svečius.

Primicijų sekmadienį, rugpjūčio 3 d. diena buvo saulėta, todėl ir svečių buvo iš visos Belgijos: Volonijos, Briuselio, Limburgo, neskaitant jau pačių liežiečių, kurių buvo daug. Iškilmingoms Mišioms giedojo benediktinių liturginis choras, pamokslą sakė specialiai iš Romos atvykęs, Gregoriano universiteto studentas kun. Juozas Jankauskas.

Po Mišių giedant "Marija, Marija" jaunas kunigas suteikė savo kunigiškąjį palaiminimą savo Motinai ir artimiesiems likusiems tėviškės saugoti, palaimino Lietuvos laisvės kovotojus, tremtinius ir visus į pamaldas susirinkusius savo pašventintų rankų uždėjimu.

Pažymėtina kitas svarbus dalykas tai dienai - per primicines pamaldas **P i r m o s i o s K o m u n i j o s** priėjo R.Rudys, iš Glain.

Iškilningus pietus pradėjo Belgijos KV Pirmininkas Pranas Sekmokas atidaromuoju žodžiu pasveikindamas jaunąjį primicijantą. Pietų metu sveikino visos lietuvių apylenkės, o iš svetur sveikino pradedant iš Romos gautu popiežiaus Pijaus XII palaiminimu, Dr.Bačkų, Lietuvos Ministerio Paryžiuje telegrama visa eilė primicijantų pagerbusių asmenų: Tėv.J.Arachauskas, SJ. iš JAV, Dr.J.Končius iš Vokietijos, Št.Paulauskas iš Kanados ir kiti.

Pietų metu svečiai pasakė kalbų, tarpais grojo lietuviškų plokštelių muzika, pasigirdo viena kita lietuviška daina. Gal pacia idomiausią gražiosios programos dalį užpildė tautiškų šokių šokėjai, ko pasižiūrėti atėjo pati vienuolyno abatė ir visos seselės. Akordeonu grojo Vl.Abromavičius.

Dėkodamas kun.Juozas už visas gausias dovanas ir lietuvių nuoširdumą, paliko mintį, kad lietuviai kunigo asmenyje čia pagerbė patį Kristų, kurį jis turės gyvenime rodyti. - Būdinga, kad pamaldų metu per pakylėjimą už baznyčios sienų grojo internacionalą socialistiniai ir komunistiniai Darbo Šventės demonstrantai.-

Užbaigus iškilmingąją dalį su "Ilgiausių metų" svečiai ligi filmų netekimo fotografavosi vienuolyno jaukiame sodelyje ligi vėlaus vakarėlio.

Jaunajam kunigui Juozui Lukošūnui linkime taip darbuotis ir aukotis, kad Kristaus taikos ir Lietuvos trispalvės vėliavos kiltų vis aukščiau už visas kitas spalvas ir vėliavas!

*

K.J.D.

Mūsų lietuviškoji Bendruomenė mažutė likus, tačiau gaji. Mūsų gražų sugyvenimą šiemet vainikavo keletas svarių įvykių, kuomet mes galime didžiulius: tai neseniai baigęs labai geru pažymiu Liuvono universitetą jaunas inžinierius Paulius Povilaitis, dabar kunigas Juozas Lukošūnas ir dabar seka dar vieno lietuvių pranciškono kunigystės šventimai Limburge Saint Trond miestelyje.

Rugpjūčio mėn. 24 d. sekmadienį 8-10 v. Pranciškonų vienuolyne (Minderbroederkloster) Tėv.P a u l i a u s B A L T A K I O įkunigus išventinimas. Sekančią dieną, rugpjūčio 25. 10.val. Iškilmingos

Primicijos tame pačiam vienuolyne, po jų - palaiminimas. Kviečiami lietuviai iš visos Belgijos atvažiuoti į sodų kraštą Limburgą, susitikti naują lietuvių pranciškoną St.Truidenę.

Važiuoti: iš Briuselio - ligi Landeno ir iš čia tiesiai vieton. Iš Liežo - eina tramvajus iš Place St.Lambert, arba per Landeną. Limburgo apylenkės lietuviams: iš Waterschei traukinys išeina 7,37 v. (kas nori šventimų pradžia atvažiuoti - traukinys 6,38 val. ligi pat St.Trond be persėdimo). Pirmadienį - primicijoms: iš Waterschei 7,37 v. Nuvažiavus St.Trond - klausti "Minderbroederkloster". Netoli pėsčiam.

Ten gyvenant lietuvė J.Lapėnaitė visus atvažiavusius svečius pasti-prins lietuviškais pietumis. Yra tad svarbu, kad tie, kurie rengiasi šventimams ar Primicijoms laiku praneštų apie savo dalyvavimą adresu: Mme J.Lapėnaitė-Grooten; 15.Begynhof; St.TROND /L.

Tad, iki malonaus susitikimo žaliajam Limburge!

Į V A I R I O S Ž I N U T Ė S :

P a m a l d o s: Rugpjūčio 15 d. per Žolinę Limburgo lietuviams, 10 v. Zwartbergo parapijos bažnyčioje. Sumą giedos kun.J.Lukošiūnas. Rugpj. 17 d. 9 val. Olandijos lietuviams Hoensbroek'ene, Šv.Jono bažnyčioje. Rugpj. 24 d. ir 25 d. Tėv.Pauliaus šventimai - St.Trondene. Rugpj. 31 d. Pommereul, parap.bažnyčioje; Rugšėjo 7 d. 11 val. Charle-roi, (14.rue du Laboratoire). Rugš. 14 d. 11 val. Tėv.Pauliaus (Lieže) - pamaldas giedos Tėv.Paulius OFM, (o gal geriau tikrų nuo dabar Liežo apyl.lietuviams daryti seselių benediktinių bažnyčioje, kur buvo pri-micijos? - kaip į tai atsilieps liežiečiai?).

- Eupene besigydantis Stud.K.Petraitis praso, gal kas iš lietuvių malonėtų atsiusti kiek rugščių vaisių. Jį galima aplankyti sėkmadieniais 12-14 val. Adresas: Sanatorium, Eupen.

- Per paskutines pamaldas Charleroi apylenkės lietuviai maloniai suaukojo stud.Petraičiui šelpti 510 fr.

- Belgijos lietuvius aplankė iš Italijos atvykęs kun.J.Jankauskas. Svečiai maloniai priėmė p.Mickių šeima, Waterschei.

- Jau kuris laikas kai gydosi "GS" bendradarbis Edv.Cinzas Briuselio ligoninėje-klinikoje.

- Paskutiniu laiku Belgijoje gimę vaikučiai: Viliūnų šeimoje, Til-leur; J.Visockių - Waterschei; Juškų šeimoje - Lieže; J.Čepuko šeimoje - Lieže; R.Simonaičio - gimė ir mirė sūnus, - Winterslage; J.Kari-tonų - Hasselte.

- Radę svetimuose laikraščiuose straipsnelių apie Lietuvą ir lietu-vius, malonėkite iškirpę ir užrašę laikraščio vardą ir datą atsiusti "GS" adresu.

*** ***

ŽINIOS IŠ TĖVYNĖS

Ne vienam įdomu žinoti, kaip šiuo metu viskas atrodo Klaipėdoje. Pasiekusių vakarus teigimu, daugiau kaip pusė visų Klaipėdos gyventojų yra svetimieji. Ypač daug karuomenės - tikrų azijatų. Neįringa paversta tikrais karo medžiagų ir įrankių sandėliais - ten rodytis negali nė komunistai be specialaus Vilniaus MVD leidimo.

Jau ir kolchozninkai su žvejais pradėti mokyti rusų kalbos, kad galėtų tiesiai pasiskaityti Lenino ir Stalino knygas. Net ir vaikų darželiuose mokoma: "Stalinas, Leninas - mūsų vadai, pjautuvai ir kūjis - mūsų ženklai"...

Kaip visoj Lietuvoje, taip ir Klaipėdos krašte turgams dienos nustatytos tik sekmadieniais. Ir lietuviai mėgina kartais su vokiečiais pasiekti vakarus, bet nesėkmingai. Pav. vieno lietuvių diplomato giminingė, gydytoja, sugauta be leidimo bėgant į Vokietiją, pernai nusinuodijo. Jos giminės paskiau buvo pasalinti iš tarnybų. Todėl nenuostabu, kad ir klaipėdiečiai, kaip ir visi lietuviai, per kiekvieną maldą prašo, kad tik greičiau būtų išlaisvinti.

Gautomis žiniomis, Komi srityje tik nuo pereinamųjų metų lapkričio mėn. iki š.m. vasario 1 d. buvo perkelta 15.000 iš Pabaltijo kraštų "darbo savanorių". Atnešti taip pat savanorių transportai vasario, kovo ir birželio mėnesiais. Lietuviai daugiausiai apgyvendinti Pečioros pakrantėmis, taip pat Uchtos srityje, o ypač Košvos apygardoje. Čia tenka gyventi barakuose po 12 šeimų. Barakai vis plečiami - matyt, "savanorių" į pačias šiauriasias sritis atsiras dar daugiau.

Nuo Baltijos jūros iki Čekoslovakijos bolševikai išvedė, lyg karo metu, spygliuotų vielų užtavaras, tuo būdu demonstruoja, lyg vakarai norėtų juos pulti.

Pavilnėje Sovietai sukoncentravo parašiutininkų diviziją ir į Vak.Lietuvą perkėlė šarvuotųjų pėstininkų diviziją.

Prancūzų plačiai skaitomas žurnalas "Match" staipsnyje apie Vatikaną plačiai paminėjo ir Lietuvą. Staipsny išskeliama Pijaus XII vedama kova už dvasios laisvę anapus geležinės uždaros ir tenkščiai tikėjimo kankiniai. Straipsnio gale reiškiamas nuomonė, jog Vatikanas žada paskelbti dvasinį karo žygį prieš komunistų. Straipsnis pailiustruotas 2 čekoslovakų "kunigėmis" - kurios bolševikų įkurtoje tautinėje bažnyčioje - laiko mišias, tik neklauso išpažinčių. Jos taip pat gali tuoktis, bet tik su atskalūnais kunigais. Tų dviejų "mišias laikančių kunigių" apacioje įdėtas kitas paveikslas, pavadintas "Tikėjimo Kankiniu". Jis vaizduoja mūsų vysk. Teofilijų Matulionį. Šalia įdėta nuotrauka 3 paprasčiausių daiktų, Romoje laikomų pavaizduoti, kaip brangių relikvijų, koku būdu teko laikyti mišias ir eiti religines pareigas darbo vergų stovykloje prie Baltosios jūros. Tuos bažnytinius indus sudaro paprasčiausia geriamoji stiklinė - atstojusi kieliką, konservų dėžutė - atstojusi Komunijoms laikyti indą, ir šaukštas - vartotas kaip patena konsekruotoms ostijoms.

"ELTA".

LIETUVIŲ POLITINIAI DARBAI

VLIKo, - kuris sudarytas iš visų Lietuvoje buvusių politinių partijų atstovų o dabar tremtyje dirbančio Lietuvos išvadavimo darbą, - ir Lietuvos Diplomato praktiškai Lietuvos vadavimo vaikai suderinti Liepos gale Paryžiuje prasidėjo pasitarimai. Tarp šių dviejų veiksmų yra skilimas. VLIKas atsiradęs vokiečių okupacijos metu artinančiais sovietams pasitraukė į Vakarus ir laiko savo pareigą Lietuvos laisvinimo darbą tęsti kaip aukščiausias veiksnys. Prieš 1940. buvusieji Nepriklausomosios Lietuvos diplomatiniai atstovai užsienyje jaučiasi turį Lietuvos vyriausybės įgaliojimus veikti Lietuvos vardu pilnateisiai.

Suderinti VLIKo ir dabar tremtyje esančių Lietuvos diplomatų veiklą jaučia reikalingą abi pusės. Toks bandymas buvo pernai Vokietijoje, bet baigėsi nesėkmingai - VLIKas balsavimu atmetė Liet. Diplomato pirmenybę politinėje veikloje. Ši nesutarimų labai skaudžiai kėlė lietuviškoji abiems pusėms palanki spauda. Gi toksai skilimas yra žalingas darniam darbui už Lietuvą. Šiuo metu vėl bandoma vieniems su antrais suartėti Paryžiuje.

Liepos pradžioje Londone Lietuvos Pasiuntinybėje buvo suvažiavę mūsų diplomatai B.K.Balutis, P.Žadeikis, S.Ložoraitis. Aptarta Lietuvos Diplomatinė Taryba, tarptautinė įvykių eiga, Lietuvos padėtis, Lietuvos piliečių apsaugojimas užsienyje ir Lietuvos suvereninių teisių vykdymo atstatymas.

Susirinkusieji apsvaistė daugelį kitų klausimų, - plačioji lietuvių konferencija, Mažosios Lietuvos Tarybos reikalai, dalykai tiečiai Europinį sąjūdį, Diepholzo gimnaziją, Lietuvos atstovavimą užsienyje praplėtimas ir pan.

Lietuvos ministrai sirdingai sveikina tautą okupuotame krašte; visus tuos, kurie aukojasi ir dirba Lietuvos laisvei atstatyti ir lietuvių dvasiai palaikyti.

Siemet, minint Paryžiuje tragiškuosius baltų įvykius, visa eilė atsakingų prancūzų politikų ir veikėjų pasakė reikšmingas kalbas, liečiančias mūsų skaudžiuosius reikalus.

Laisvųjų Teisinkų kongrese Berlyne ir Madride lietuvius atstovavo ministeris E.Turauskas, M.Brakas ir kiti. Jie skaitė atitinkamas paskaitas apie teisinę padėtį okupuotoje Lietuvoje.

..... " E l t a "

L i e t u v a ...

Kur šiandiena jina?

Miega jos milžinai;

Po žemių jų ilsis krūtinė!

Kaip po audrų didžių

Kad ant marių plačių

Užmiega vilnis paskutinė.

O tačiau Lietuva

Tik atbus gi kada:

Ne veltui ji tiek iškentėjo!

Kanklių balsą išgirs,

Kenčias kraujas užvirs,

Nes Kryžius gyvatą zadėjo.

- Lietuvos prisikėlimo dainius Maironis.

... ..

"Iš pelemų tauta prisikels -

- jei jos kalboje bus knygy" -(D'Amici).

... ..

BALFO PRANEŠIMAI

KAS DAR GALI Į JAV EMIGRUOTI?

Naujo emigracijos tremtiniams įstatymo nesulaukėme. Ar po Naujų Metų Kongresas išleis koki įstatymą būtų sunku spėlioti.

Dabar tremtiniai dar gyvenantieji Europoje gali gauti vizas sulig veikiančiu DP įstatymu vadinamu 3C, kuris galios ligi 1954 metų liepos 1 d. Sulig juo lietuviai gyvenantieji Belgijoje gali JAV konsulatuose be laukimo eilės gauti vizas Lietuvos kvotos sąskaiton, nes sulig šiuo įstatymu pusė Lietuvos kvotos yra naudojama neapribotam į ateitį laikotarpiui visiems Lietuvos tremtinims.

Todėl visi lietuviai tremtiniai, norintieji emigruoti į JAV ir galintieji sulig čia aprašytu įstatymu gauti vizas, privalo tuoj registruotis JAV konsulatuose ir apie tai neatidėliojant pranešti BALFO centrui Europoje (Adresas: Rev.J.B.Končius, BALFO pirmininkas; Pienzenauerstr.15; München 27. Allemagne). - Ir visais kitais emigracijos reikalais ir į kitas šalis irgi kreipkitės tuo pačiu antrašu.

* * *

Į kun.J.Lukošiūno primicijas buvo kviestas ir Kan.Končius, kur, buvo viltasi, susirinkus daugeliui lietuvių galėtų daugiau ko pranešti mums aktualiais klausimais. Atsakydamas į kvietimą prašė perduoti sveikinimus lietuviams ir atsiprašė negali atvažiuoti, nes gi tuo laiku buvo perkraustomos BALFO įstaigos iš Hannoverio į Miuncheną. Laišką užbaigia: "Prieš grįžtant Amerikon turiu vilties kada nors rudenį atvykti pas jus į Belgiją ir apie apsilankymą pranešiu iš anksto".

* * *

BALFas padėkina: "Emigracijos reikalais lietuviai visada tegul kreipiasi į mūsų emigracijos skyrių München 27. Pienzenauerstr. 15. ir visada kiekvienas gaus reikalingų nurodymų ir pagalbą".

**

SVARBUS PRANEŠIMAS: Daugelis lietuvių dar nėra išsiėmę tremtinio pasiuko, - anksčiau vadintos IRO kortelės, kuri daug kur yra būtina reikalinga, ypač ieškant darbo už kasyklės ribų. IRO pasiėmė ir ne vienas klausia ar dabar negalima gauti panašų pasiuką. Atitinkamose įstaigose pasiteiravus gauti nurodymai, kad galima! IRO pakeitė Tremtinių Komisariatą, kuris išduoda minėtas korteles. Suinteresuotieji siųskite registruotu laišku savo "Carte d'Identité" (asmens pasą belgiską) ir dvi fotografijas adresu: Mr.le Haut-Commissaire des Réfugiés; 32.avenue des Arts; Bruxelles. Naujasis Komisaras gyvena seniau buvusiose IRO patalpose.

... : ... : ...

...

... (Total) - "gyvimi and stobai" ...

UŽSIENIO PASO REIKALU

Daugelis mūsų bendruomenės lietuvių nori gauti metrikus, užsienio pasus ir kitus dokumentus. Daugelis nežino kur kreiptis ir kaip kreiptis. Tam palengvinti keletas informacijų.

"Kiekvienas pilietis, išvykęs iš savo šalies ir gyvendamas svetimoje šalyje, turi turėti savo šalies užsienio pasą - galiojantį pasą - per visą laiką, kol gyvena užsienioje. Kiekvienas lietuvis gyvendamas ne savo šalyje turi turėti Lietuvos užsienio pasą.

Užsienio pasas yra kiekvienam lietuviui nelyginant jo atestatas ir diplomas. Jis yra pats svarbiausias, pagrindinis lietuvių dokumentas. Juo remiantis galima gauti ir kitus dokumentus, pav. metrikai, liūdijimai ir pan. Jis yra neįsivienijamas asmens pilietybės prirodymas. Jis tautinio bei valstybinio susipratimo ženklas. Jis reikalingas turėti netik tuomet, kai reikia kur keliauti, bet privalu jį turėti visuomet.

Belgijos lietuviai (taip pat ir Olandijos) L.U.Pasą gali gauti Londone.

Kaip ir k a s d a r y t i ?

1/. Užpildyti labai švariai ir tiksliai visus atitinkamo pareiškimo klausimus, kitais - bus bereikalingas laiko gaišinimas susirašinėjant. Pareiškimai gaunami pas Kun. Danauską, Pr. Sekmoką, "GŠ" adresu.

2/. Pridėti prie pareiškimo dvi savo naujausias fotografijas, imtas iš prisakio (ne iš sono), tinkamas pasui didumo ir pasirašytas kitoje pusėje.

3/. Kas turi savo seną vidaus ar užsienio pasą, metrikus, ar kitokius asmens dokumentus išduotus L i e t u v o j e, arba Lietuvos įstaigų užsienioje, reikia juos pridėti prie pareiškimo. Tada nereikės savo pareiškimo liūdyti dviem liūdininkais, nei jo tvirtinti? Kas tokių dokumentų neturi - reikia, kad pareiškimas būtų paliūdytas ir patvirtintas.

4/. Liūdininkais gali būti Lietuvos piliečiai, gerai pažįstą prasytoją ir geriausiai - jau turintieji Lietuvos užs. pasą. Pareiškimus ir parusus gali tvirtinti BLB pirmininkas ir kapelionai.

5/. Kiti dokumentai išduoti ne lietuvių įstaigų - netinka.

Vyras su žmona gali turėti vieną bendrą pasą, bet abudu turi atskirai užpildyti po pareiškimą ir pridėti po dvi savo pasirašytas fotografijas. Vaikai ligi 17 metų prirašomi prie tėvų pasų. Vyresni kaip 17 m. turi turėti savo atskirus pasus, kaip ir suaugusieji.

Asmenys, vedusieji (ištekėjusios) jau po išvykimo iš Lietuvos, turi pridėti prie pareiškimo ir savo jungtinių metrikus.

KONSULARINIAI MOKESČIAI: už kiekvieną pasą - du svarai, pasas galioja du metus. Pasas pratesiamas dviems metams prisiunčiant jį pasiuntinybei, - mokėtis tas pats - du svarai (anglų valiuta). Išvykusieji į svetimus kraštus savo pasą pratesia savo artimiausioje Lietuvos pasiuntinybėje.

Konsularinis mokestis už Gimimo metrikus ir kitus trumpus liudijimus anglų kalboje yra 10 šilingų (=70 fr) už du egzempliorius, o sekantieji nuorais (laikymui pas save) yra po 2,6 už nuoraisą (20 fr)./Anglų svaras = 140 fr. apytikriai. 1 svaras = 20 šilingų; vienas silingas 12 pensų./.

Mokesčius ir vertingus dokumentus reikia siųsti apdraustu laišku drauge su pareiskimu.

Savo dokumentus išsirūpinkite laiku, nelaukite paskutinės valandos. Lietuviai būdami tarp svetimųjų visados ir visur turi būti tvarkingi - to reikalauja jų pačių ir lietuvių tautos garbė ir Lietuvos interesai.

Turėdami bet kokio reikalo su pasiuntinybe, rasykit mums visados tokiu adresu: LITHUANIAN LEGATION, 17.ESSEX VILLAS; LONDON, W.8.; England."

P a s t a b o s : Piniginį atsiskaitymą prasome vesti per kun.J.Danauską, arba per kun.J.Dėdiną. Jie suteiks daugiau reikalingų informacijų rūpinamais panašiais klausimais.

Ši lapą malonėkite išsikirpti ir pasilaikyti, kad atėjus reikalui nereiktų vėl iš naujo laiskais klausinėti kaip gauti metrikus, pasą kur ir kiek kainuos ir pan...

- Iš Lietuvos Pasiuntinybės Londone informacinio leidinio.

....

** * **

....

Vienų manevrų poilsio metu politrukas šviečia kareivius politiškai.
- Ot,- sako - vyrai, jums tereikia tikėti tą ką matote, nes ką matote tas tik tėra. Ko nematai - to nė nėra! - užbaigė politrukas.
-"Na, Ivanai, ar tiki, kad yra ten cerkvės bokštas?"- paklausė artimiausio kareivio. -"Da...jis yra, nes matau" - atsakė užklaustasis pagal mokslą. "Na, o tu gi, ar tiki, kad ant kalno yra ten medžiai? -
- "Taip, drauge politrukai, medžiai ten yra, nes matau..."- atsakymas.
-"Na, sakyk,Petrovičiau, - ar tiki, kad yra Dievas?"- rimtai klausia mokytojas toliau. -"Netikiu..." - Ir nespėjus šiam baigti politrukas pridūrė pats:-"...todėl netiki, kad nematai ir todėl Dievo nėra!".

Po valandėlės vienas senas karys užklauskė draugų: -"Vyrai, ar matote politruko diržą ir nagoną?" - "Taip, matome,"-atsakė keli balsai.
-"O, ar matote, draugo politruko žvaigždės ant pečių ir rankovių? -
-"Taip, matome,...- "Matote, tai reiškia, kad tie daiktai yra, jūs tuomi tikite. - "Na, o dabar sakykite, ar jūs matote draugo politruko protą??? - vėl paklausė senas kareivis....-"Nematome,- kone visi atsiliepė vienu balsu. - "Aha, nematote, tai reiškia, kad pas draugą politruką proto nėra..." - užbaigė raudonarmietis.

* * * * *

Vartotus P A Š T O Ž E N K L U S, ir šokolado sidabrinį popierių perduokite savo kapelionams, - jie yra vertingi dalykai misijoms. Nenuimeskite nė vieno voko su ženklų, bet gražiai iškirpkite su plačiais krastais,-jokiu būdu neplėškite. Tokius ženklelius atidavus misijoms bus padarytas vargstantiems misijose geras darbelis. - Dėkui!

... . . .

14 IŠVYKUSIEJI ATSLIEPIA

Savo pirmame laiške rašiau, kad Kanados seimas diskutuoja imigracijos reikalus. Bedarbiams nemažėjant, darbininkų sindikatai apaudė vyriausybę ir imigracijos ministeris nauju potvarkiu praktiškai uždarė imigraciją į Kanadą. Galės atvykti pas čia jau dirbancius vyrus šeimos nariai, - o ir tokių yra nemazai.

Pernai pradėjus įsileisti vokiečius, iki š.m. birželio 1 d. jų įvažiavo 44.951, neskaitant šeimos narių. Italų darbininkų paduota virš 25.000 prasymų atsigabenti šeimas. Pernai Kanadon imigravus 194.000 žmonių, siemet norima, kad imigrantai neperžengtų 150.000 skaičiaus.

Manoma, jog vyriausybė todėl suvaržė imigraciją, kad per sekančius 1953 m. visuotinus seimo rinkimus nori laimėti darbininkų balsus. Suvaržęs potvarkis veikia nuo š.m. liepos 1 d. Jis neliečia JAV, anglų, australų, nauj.zelandiečių, irlandiečių, duoda lengvąty vokiečiams, olandams, belgams, izraelitams ir kt.mums mazai pažįstamų tautybių žmonėms (Turkijos, Sirijos, Libanono, Irano ir t.t.) bet apie mus vargšus DP ne: žodelio. Tiesa, paliekama teisė duoti vyžą asmenims turintiems "specialių nuopelnų", bet kad mes DP įeityme į tą kategoriją - netikima. JAV, Kanada ir kitos valstybės su IRO likvidavimu laiko ir DP klausimą išspręstą. Dabar tesirūpinama naujai atbėgančiais iš sovietų okupacijos.

Išvykusieji Belgijon DP kelis metus palendvino IRO sunkią naštą, nes jų nereikėjo nei maitinti nei rengti nei vėliau kelionę apmokėti. Taip pat ir BALFui mes lietuviai sudarėmė širdingai mažai rūpesčių. Jeigu pas kun.prog.Končių yra likučių iš IRO, tai atpuolant emigracijos galimybei keliems metams, ar nebūtų praktiška už tuos žadėtus keliones apmokėti pinigais Prancūzijos pietuose nupirkti (BALFo, Caritas ar kokios kitos organizacijos vardu) žemės sklypą ir čia perkelti Belgijos lietuvius k u r t i l i e t u v i š k a k a i m a ! Ten galėtų išvykti ne vien tik sveikieji, bet sveikatos nustojusieji. Vieni galėtų auginti daržoves, kiti paukščius, tretie avis, ožkas ir t.t.

Naujasis amerikiečių karo vadas Europoje permetė savo divizijas per Reiną į rytus ir žada pradėti puolimą ne nuo Reino, bet nuo Elbės, tačiau, karo meta sulaukti Belgijoje niekam nepatarčiau.

Buvau žadėjęs surasti kelis "GŠ" prenumeratorių čia, - neina. Kalbinu vieną - smulkių neturi, kitas - ilgai be darbo buvęs (nors jau rengiasi namus pirkti) ir pan. Paskelbiau apie juose laikraščiuose: "Nepriklausomoj Lietuvoje" ir "Tėviškės Žiburiuose" - nugi, ne tik nėra vieno prenumeratoriaus, bet ir nėra vieno laiško nesulaukiau. Tie, kurie Bendruomenės Valdybai padedant per Kanados lietuviškus laikraščius susirado geradarius apmokėjusius ne vien dokumentus, bet ir kai kam kelionę, atvykę čia tų laikraščių neskaito...!

Ieškodamas iš Belgijos čia atvykusių lietuvių adresų peržiūrėjau "NL" prenumeratorių sąrašą ir tik vieną Marusį Julijų radau užsiprenumeravusį laikraštį, bet ir tas tris kartus keitęs adresą ir prenumeratai nė cento neįmokėjęs...

Europoje bėnant stebėjomės skaitydami, jog į vandenį čia suver-
čia kavą, kviečius ir kitų gėrybių perteklių. Panašių reiškinių
dabar kasdien matau. Dirbu pas gėlininką (savaitėje 6 d. po 9 val.
ir gaunu 40 dol.) - nuskintas gėles, daigus ir visa kita kas dar
vertinga n e m e t a į šiukšlyną, kad atėjusi miesto varguomenė
neišsirinktų kas kam patinka, anaipol - laiko kur krūvoj iki vis-
kas supūva ir tik tada leidžia išmesti šiukšlynan.

Šeimoms su vaikais čia nepaprastai sunkiai išnuomoja butus, dėl
to jos priversto pirktis kur priemiestyje sklypelius žemės (apie
300 dol) ir paskui susikalus būdą sulindus gyventi, kol laikui bė-
gant pasistato padoresnį namuką.

Skalbiamo muilo čia nėra, tik miltelių. Nereikalingos nė skal-
biamos mašinos, - baltinius duodame, kaip ir veik visi, į skalbyklą.

Visiems geriausių linkėjimų

Stepas P a u l a u s k a s .

..... * * *

Prasom stoti - Teismas eina.

Gegužės 11 d. Liežo apylenkėje buvo teisiamas Belgijos Lietuvis.
Jo kaltinamojo akto "GŠ" praėjusiuose numeriuose keletas punktų
buvo iškelta platesnei viešumai. Užpraeitame numeryje Lietuvis gy-
nėjas kalbėjo gindamas Lietuvį, kad jis perdaug girtaujas. Kaltin-
tojas atsako:

- Daug nesileisdamas į kalbas, - kurios gal tik tą įtikintų kas
negirtauja, bet vargu ar žodžiai ką atprašytų nuo šio mūsų nelai-
mingo įpročio, - priminsiu gynamiesiems vieną istorijukę iš gyvenim-
mo, kuri, be abejo, reali.

Vieną sykį miesto gatvėje prie vieno namo stovėjo burys žmonių:
moterų, vyrų, jaunimo... Visi stebėjo vieną vyrą vidutiniškai apsi-
rengusį, kuris paėmęs metrą matavo vieno namo duris. Matavo iš vi-
daus, matavo iš lauko ir vis kažką murmėjo. Susirinkusieji jį lyg
pamišusiu laikė. O tasai žmogus mazai į viską tekreipdamas dėmėsio
vis pradėjo iš naujo matuoti.

- Negali būti... - garsiai nusistebėjo matuotojas susikrimitas.
- Ko negali būti? - kažkas iš smalsuolių paklausė.
- Negali būti, kad per šias dviejų metrų aukščio ir metro dvide-
šimts pločio duris būtų tilpę... - ir nebaigė toliau žodžių.
- Kas gi atsitiko? Kas nebūtų tilpę?... - vėl klausė iš žmonių.
- ...o vis dėlto per tas duris tilpo mano laimė, jaunystė
mano sveikata, tėvų palikimas, sutaupyti pinigai, vaikučiai, žmo-
nos sveikata, gražus sugyvenimas, šeimos palaima ir ramybė... -

Virš durų buvo užrašyta: " K a v i n é Z a m b a "

..... * * *

* Prageriau gš žirgą ir kamanėles, ir praūliavoju jaunas dieneles.

LIETUVIAI PRIE DUNOJAUS

Antrojo pasaulinio karo dūmams baigiant išsisklaidyti, Vokietijos griuvėsiuose geroji motulės Unros ranka sulipino DP stovyklas. Visi ten rinkosi ir trupinėlių ieškojo, kas tik buvo toli nuo savo gimtos žemės. Viėna tokia "Dievo Paukštelių" stovykla ėmė ir išdygę Švebijos pakrastyje prie žydriojo Dunojėlio, prągarsėjusiose Didžiojo Reicho...arklidėse.

Nesvarbu, kad arklidės, svarbu jog čia buvo tas kas į kurį ėjo keliai iš kacetų, frontų, belaisvių stovyklų, perskirtų šeimų ir visų kitų totalinio karo triukų. Ir taip ėjo gyvenimas.

Nors motulė buvo gera, bet reikdavo neretai į paskutinę diržo skylę segti. Todėl visai nenuostabu, kad vieną rytą tautietis Šerkšnas kumštelėjo savo prisiegai pasonėn:

- Močia, einam grybauti į aną pusę Dunojaus. Jau ruduo, po Žolienės, rasit, ką galėsime prisidėti savo išmone prie kūdo maisto...

Senutei nereikėjo ilgai sakyti. Skepetaitę ant galvos ir senukai Šerkšnai aida per Dunojaus bangas į mišką.

.... .

Miškas rytu kvėpia. O viskas dar labiau kvėpia kai nugarkėuli gali užčiuopti per skilvį...Eina senukai šen, eina ten ir iesko grybų. Jieško abu, ieško pasiskirstę, - bet grybų tik kotai nupjauti per samanas baltuoja ir nieko daugiau, nebent kelis paspirtus musmirus. Už kelių eglaičių senukas nutėmyja landžiojantį storulį grybautoją su pilnu krepšiu storų grybų ir pypke dantyse...

- Ot, švabas...- jau norėjo nusikeiksnoti senukas, bet prisiminęs, kad gali čia būti to miškelio savininkas, sulaikė žodį už dantų.

- Veizėk, motka, tas kelmas švabas kiek grybų prisilešęs, pilnas krepšys!..Rods anksti pašokom, bet kur tau...Ožmonės šneka, kad švabai grybų nevalgo, neišmano jų skonio, - dailino Šerkšnas gražesniais žodžiais.

Vistiek abudu senukai pyko ant storulio už grybus ir nevieną kartą žodį lepteldavo švabui per pušeles. Mazam miškelyje tenka ne tik viską iš toliau išgirsti, bet ir arti suseiti. O lietuviai nepraeis pro šalį nesnektalėjęs su žmogum..! Bet gi lietuviškai nesupras, o žemaitijoje švabiškai niekas nesnekejo, - mėginti reikia.

- Grius Got !- pasveikina Šerkšnas savo konkurentą ir pištu rodydamas į pilną grybų krepšį prideda:

- Fyl gryb, ja, fyl gryb!...

Storulis nutraukia storai dūmą, šyptelėja ir atsako:

- Ja,aa..ja aa, fyl gryb, fyl gryb!

Nevykusi grybų kelionė ir tabako skonis iš ryto miške sužadino Šerkšnui pasiutusį norą užsirūkyti, bet nelaimė - užmirsta namuos rūkalas.

- Kad taip paprašius to švabo,- dingtelėjo mintis senukui ir pirštu rodydamas į amerikoniškais kvapais rūkstančią pypkę vėl šneka:

- O....o... tabak gut... gut tabak... pypké gut ! - ir nuryja seilę.

Storulis švabas pasideda grybus ant samaną, atsisėdęs ant kelmo

paduoda Šerkšnui tabako mažą. Antru kartu siūlyti Šerkšnui nereikėjo, - sukdamas kiek galint storesnę "bankrotkę" stebisi nepaprastu vokiečio vaisingumu. Nuo pakilusio noro rūkyti net pirštai dreba, tik grėčiau...

- Va, tėvai, tu moki ir su tais švabais susišnekėti, - pamačiusi jau rūkantį savo prisiegą pasiguodė senukė dėdami kelis grybus.

- Ką čia motin ir sakyti, jeigu jau nuo Žemaitijos iki pat Dunojaus dasikapsčiau, tai susisnėkėti kur čia neis, - giriasi per dūmus Šerkšnas, o švabas vis juokiasi.

....

Saulutė jau kaitina. Stovykloje skambina pietums. Šerkšnienė išsiuntė senuką su tuščiomis skardinėmis į virtuvę savojo davinio. Atėjo ir senukai eilė, - ištiesė savo dėžes per virtuvės langelį sriubai ir kone žado nenustoję...Nagi, su dideliu samčiu taikosi sriubą pilti naujasis stovyklos virėjas, storokas...lygiai tas pats sutiktas miskelyje ir už grybus apkeikšnotas...

Virėjas dar labiau nusiteikęs Šerkšnui įpylęs sriubos šyptelėjo:

- Šiandien sriuba su fyl gryb...

A. T.

*

Ar paskaitė neužmiršite, kad...

...per paskutinį šimtmetį žemės gyventojų skaičius du kart padidėjo...skaičiuojant kasdien po 8 val. reiktų 28 metų, kol atskaičiuoti ligi milijardo.

...aukščiausias bažnyčios bokštas yra Vokietijoje Ulmo katedros, 161 m

...pasaulyje dar yra tautų, kurių kalbos nėra žinomos ir dar neištirtos, tačiau mokslininkai žinomųjų kalbų yra užregistravę 2796.

...bitė savo gyvenime prineša maždaug arbatinio šaukštuko medaus kiekį

...didžiausias rastas aukso gabalas yra Tibete viename vienuolyne ir vadinasi "Geltonuoju Budos perlu" - tas perlas sveria 1550 kg.

...seniausias žemėje ir vis dar gyvenamas miestas yra Syrijoje Damaskas, įkurtas Uzo 2200 metų prieš Kristų.

...šeimininkų taip nekenčiamas voras yra nuostabus gyvuliukas. Jo tinklo siūlai yra stipriausia ir tasiausia medžiaga, kokią žmogus težind. Jeigu paprasta plieno virvė pakelianti 4 tonas trūksta, tai tokia storio virvė nuausta voro pakeltų 74 tonų svorį. Voro tinklo medžiaga yra pati lengviausia iš žinomų medžiagų. Jeigu voras apjuosų žemės rutulį savo siūlu (apie 40.000 km. ilgio) jo siūlas tesvertų tik 250 gr.

...paženklindamas save kryžiaus ženklą dėdamas ranką ant kaktos išpažįsti mintimis Dievą aukštesnį už save; - ant krūtinės - kad gyvensi širdžia dėl sielos; - ir ant pečių - kad darbuosiesi ne tik dėl duonos kasdieninės, bet ir dėl Tėviškos amžinos.

+

MŪSŲ KIOSKE

LIETUVIŠKOS MUŽIKOS MYLĖTOJAMS:

Pas savo artimiausią patefono plokštelių prekybininką užsisakykite "His Master Voice" lietuviškų plokštelių iš Londono paduodami atitinkamus norimus numerius:

Columbia, Nr.16015 - Kur bakūžė samanota ir Aguonėlės. (dainos).

DI-166. Eism laukan ir Pragėriau žirgelį (dainos).

Nr.16048 - Lietuviškas kadrylius ir Polka klumapkojis.

DM-2072. - Sunku gyventi ir Siuntė mane motinėle (valsai).

DI-152 - Pavasario sveikinimai ir Čigono meilė.

DI-124 - Jievtės polka ir Šiaučiaus polka.

Plokštelės gaunamos maždaug 4 savaitių laikotarpėje ir kainuoja po 48 fr.

(Prašoma išsikirpti - seks daugiau).

.... *

Jeį žinai, kad tavo kaimynas neužilgo švės savo gimimo ar vardo dieną ir kad reikės jį pasveikinti, o sveikinant šį tą dovanoti, tai žinok dar, jog geriausia dovana yra k n y g a ! Įrašyk joje savo sveikinimą - jis liks visam laikui!

Naujai gautos lietuviškos knygos: - "LIETUVA - MŪSŲ ŠALIS" - gražus puošiantis vaizdų iš Lietuvos didelis albumas, - 200 fr.

"PARTIZANAI UŽ GELEŽINES UŽDANGOS" - Lietuvos partizanų kovos ligi

1946 m. - 125 fr. 400 psl. DULKES RAUDONAM SAULELEIDY, - romanas,

(pan.kaip "KRYŽIAI") - 135 fr. 400 psl. "ŽMONES IR ŽVERES" - K.St.

Ylos kaceto pergyvenimai, didžiulė įdomi knyga 554 psl. 180 fr.

"VYTIS IR ERELIS, - kiviroy su lenkais aprasymų romanas, 576 psl.

75 fr. MEDINIS ARKLYS, - kareivio pabėgėlio pergyvenimai, - 90 fr.

- "Kario" pronomeratoriai temoka tik 50 fr.

Radęs įdomią knygą artimiausią šestadienį pasiųsk laiškų ar perlaide atitinkamą sumą ir bus gražaus pasiskaitymo ir iš to gražaus malonumo.

..... * *

- Ar nepatyrėte kartais daugiau džiaugsmo bežiūrint į margą debesį, negu tris dienas baliavojus?... -

..... *

Viršila, mokydamas naujokus, sako:

- Pirmiausia mūsų visų pareiga mirti už tėvynę.

Vienas naujokas atrėžia:

-Reikia daryti taip, kad mūsų priešų pirmoji pareiga būtų žūti už jų tėvynę.

.....
"Périodique bimensuel Lithuanien en Belgique. Edité par la Section de la Presse Lithuanienne et Mission Cath. Visais laikraštėlio reiklais kreiptis: K.J.Dėdinas; 97. rue de la Brabançonne; Louvain.

Pusei metų - 60 fr.

.... *

GIMTOJI ŠALIS
 Bulletin Périodique Lithuanien
 97, RUE DE LA BRABANÇONNE
 LOUVAIN (BELGIQUE)

Archives Bibliogr. Lith.
 22. Karl Spittelerstr.
B e r n e, Suisse.